

schek (1880) u svom djelu Repitorio geografico-statistico dei luoghi abitati nel Regno di Dalmazia (str. 256).

Naziv Tisno stoji u sudskim mapama mjesta (broj 17 i 17—22), sačinjenim prije 85 godina pri osnivanju zemljišnika za katastarsku općinu (K. O.) Tisno, koje je mape do svog ukidanja upotrebljavao tišnjanski sud, a zatim još i danas Općinski sud u Šibeniku.

Mjesto nazivaju Tisnom povjesničari Šibenika i njegove okolice Petar Kaer, Krste Stošić, Božo Dulibić i Slavko Grubišić, te brojni kulturni javni radnici, kao što su: Luka Jelić, Šime Mazzura (1840—1918), Petar Bačić, Lucijan Marčić, Borivoje Milojević, Frano Stojanov, Mladen Friganović, Ivan Grgić, Josip Horvat, Blaž Jurišić, Ante Škobalj i drugi.

Povjereništvo za turizam i ugostiteljstvo NO-a oblasti Dalmacije u Splitu, u Pregledu kupališnih i turističkih mjesta Dalmacije, izdanom god. 1956. upotrebljava naziv Tisno. Ovaj naziv mjesta stoji i na priloženoj karti Šibenskog turističkog područja.

Dr Mladen Friganović, jedan od naših najodličnijih stručnjaka u geografiji, u članku »Tijesno ili Tisno?«, objavljenom 3. XI. 1960. (Šibenski list 3. XI. 1960, str. 3), koji donosimo nepotpuno, piše: »Ime Tijesno nečijom se omaškom ili neznanjem uvuklo i udomaćilo čak i u službenoj nomenklaturi, ... trebalo bi ga zamijeniti s jedino ispravnim nazivom Tisno ... Tisnomu se ime poklapa s određenim jezičnim pojmom (pridjev tijesan-a-o), pa je u mijenjanim političkim prilikama u prošlosti bilo podložno istaknutoj modifikaciji. Prvobitno ime Tisno u vrijeme vršenja popisa stanovništva i izrade topografskih karata za Austrougarske (kada je jedan od službenih jezika u Dalmaciji bio talijanski) bilo je prevedeno na talijanski u »Stretto«, a kasnije za stare Jugoslavije opet prevedeno u Tijesno kao obična riječ (pridjev općeg jezičnog značenja), a ne kao geografsko ime. A geografska se imena moraju čitati i pisati onako kako ih тамошnji stanovnici, u ovom slučaju Tišnjani, izgovaraju. I novi pravopis hrvatsko-srpskoga književnog jezika uči, da se geografska ime-

na preuzimaju u ijekavski i ekavski izgovor književnog jezika u onakovu obliku kako je u upotrebi u narodu dotičnoga kraja ... A službeno prihvaćen pravopis je svakako 'vrhovna instanca, pa bi griješkomo uobičajeno i u službenim izdanjima udomaćeno ime Tijesno trebalo zamijeniti i kao jedino pravilno prihvatiti i pisati Tisno«.

U Rječniku hrvatskog ili srpskog jezika, JAZU, Zagreb, 1962—66, dio XVIII, str. 320 za naziv mjesta stoji »Tijesnô, ime mjesta u srednjoj Dalmaciji, zapravo je određen pridjev u službi imenice srednjeg roda«, a na strani 341. piše »Tisno (s takvim se akc. govori) ime mjesta kod Šibenika, u Dalmaciji«.

Institut za geografiju Svenčilišta u Zagrebu objavio je 1974. god. u šest knjiga geografiju SR Hrvatske. Knjiga VI. piše o Južnom Hrvatskom primorju (Dalmaciji) i na karti glavnih naselja makroregije, na strani 91. za mjesto, a na strani 128. za bivšu općinu stoji naziv Tisno.

Mislím da bi se pojedina mjesta morala i službeno nazivati onako kako ih naziva narod dotičnog kraja. Stanovnici mjesta su ikavci, oni ga nazivaju Tisnom, a sebe Tišnjanima. Danas u mjestu djeluje bodulska klapa, koja se zove Tisno. Ona pjeva »O Tisno moje ...« i na amblemu joj stoji naziv Tisno. Don Krste Stošić piše: »Ispravan je naziv Tisno, kako narod zove svoje mjesto, a ne Tijesno, kako neki hoće da ga pogospode« (Sela Šibenskoga kotara 1941, str. 200).

Kroz svoju povijest Tisno se tako nazivalo i službeno, osim relativno kratkog razdoblja. U novije pak vrijeme, god. 1950. Narodni odbor oblasti, kao najviši organ vlasti u Dalmaciji, 1974. god. naši najodličniji stručnjaci u geografiji nazivaju mjesto Tisnom, a 1976. godine u zborniku Šibenik (str. 24), na karti područja općine šibenske stoji za mjesto naziv Tisno.

Bilo bi vrijeme da se naziv mjesta Tijesno već jednom zamijeni s jedino ispravnim nazivom Tisno »i to bez ikakve službene procedure i rješavanja putem 'nadležnosti'«, piše Mladen Friganović u navedenom članku.

Ako je, pak, za to potreban administra-

ktivni akt, onda bi odgovorni faktori u Tijesnomu ili Tisnomu trebali zatražiti od nadležnog organa izmjenu službenog naziva Tijesno u izvorni, povijesni, narodni i živi naziv Tisno.

Ante Colić

KAKO SE MIJENJAJU IMENA NASELJENIH MJESTA

Objavljujemo članak A. Colića jer smatramo da ima nekoliko razloga zbog kojih je to potrebno učiniti. No zbog završetka članka, zahtjeva M. Friganovića, a i nekih pojedinaca, možda i većine stanovnika pojedinih mjesta, koji su nezadovoljni imenom svoga mjesta i žele da se promijeni, potrebno je dodati nekoliko dopunskih riječi o ovom problemu.

Najprije treba istaknuti da se pri tome valja držati osnovnoga načela važnoga za književni jezik: Što je općenito usvojeno, a ima veliku čestotu, ne treba mijenjati bez posebno opravdana razloga.

Drugo, o promjeni bi se trebalo savjetovati s lingvistima. Oni se jezičnom problematikom bave profesionalno i mogu ocijeniti koliko je pojedini zahtjev s jezičnoga gledišta opravdan jer svaki sigurno nije. A kad se tko nakon svega odluči za promjenu imena svoga mjesta, tada mu valja znati i ovo.

Kad se kaže da mjesta imaju službeno ime, onda to nije prazna riječ. U Narodnim novinama br. 39 od 4. listopada 1962. objavljen je *Zakon o područjima općina i kotara u Narodnoj Republici Hrvatskoj* i u njemu su popisane općine s imenima mjesta koja ulaze u sastav pojedine općine. Takvih je zakona bilo više, a taj je, koliko znam, posljednji i on je još uvijek na snazi. Budući da je to zakon, može se reći da su

navedena imena mjesta ujedno i službena imena. To u ovom zakonu doduše nije izričito rečeno, ali mislim da se razumije samo po sebi. Nešto je u tom smislu rečeno u jednom drugom zakonu u kojem se govori i o postupku za promjenu imena naseljenih mjesta. U *Zakonu o imenima naseljenih mjesta, ulica i trgova i o obilježavanju kuća brojevima*, Nar. novine, 16/52 piše (čl. 1):

»Na području Narodne Republike Hrvatske svako naseljeno mjesto mora imati svoje određeno ime.

O imenima novih naselja kao i o promjeni imena naseljenih mjesta odlučuje Prezidijum Sabora Narodne Republike Hrvatske.

Evidenciju o imenima naseljenih mjesta vodit će Zavod za statistiku i evidenciju.

Na glavnim ulazima u naseljeno mjesto ima se postaviti natpis, na kojem je označeno ime mjesta.«

U *Zakonu o izmjenama Zakona o imenima naseljenih mjesta, ulica i trgova i o obilježavanju kuća brojevima*, Nar. novine, 13/65, taj je član nešto izmijenjen i glasi:

»Svako naseljeno mjesto mora imati određeno ime.

O imenima novih naselja kao i o promjeni imena naseljenih mjesta odlučuje republički organ uprave nadležan za unutrašnje poslove.»

U stavu 3. riječi: 'Zavod za statistiku i evidenciju' zamjenjuje se riječima 'republički organ uprave nadležan za poslove statistike.'«

U prvom spomenutom zakonu ime mjesta Tisno zapisao je Tijesno (str. 192) pa oni koji žele promjenu sada znaju put kojim se do te promjene može doći. Nema lingvističkih razloga koji bi bili protiv promjene Tijesno u Tisno.

Stjepan Babić

VIJESTI

O NOVOM STATUTU HFD

Objavljujemo novi Statut Hrvatskoga filološkog društva da bi bio pristupačan ne samo članovima HFD nego i nečlanovima, čitateljima Jezika, jer HFD ne obuhvaća samo filologe nego i sve ljubitelje filologije pa se u HFD može učlaniti svaki građanin SFRJ, kao što piše u članu 11.

Filologe izvan Zagreba upozoravamo na član 9. koji govori o osnivanju aktiva. Bilo bi korisno, i potrebno, da se u većim mjestima osnuju aktivni HFD, pogotovu u gradovima u kojima postoje ustanove što se bave filologijom (Osijek, Rijeka, Split, Zadar).

Statut je odobrio Republički sekretarijat za unutrašnje poslove Socijalističke Republike Hrvatske 21. 3. 1979. — II/4 broj UP/I-672/1-1979.

Ur.

STATUT HRVATSKOGA FILOLOŠKOG DRUŠTVA

Na osnovi Ustava Socijalističke Republike Hrvatske, Zakona o udruženom radu i Zakona o udruživanju građana, Skupština Hrvatskoga filološkog društva dana 9. prosinca 1978. donosi ovaj Statut Hrvatskoga filološkog društva.

I.

Opće odredbe

Član 1.

Hrvatsko filološko društvo (u daljem tekstu HFD) samoupravna je, društveno-znanstvena i odgojno-obrazovna organizacija koja svojom aktivnošću pridonosi razvitku filoloških znanosti.

Član 2.

Sjedište je HFD u Zagrebu, a njegova se djelatnost proteže na cijeloj teritoriji SR Hrvatske.

Član 3.

HFD je dio socijalističkih snaga u Socijalističkom savezu radnog naroda Hrvatske te svojim programom i radom u području kulture i znanosti djeluje, pridonosi i pomaže u ostvarivanju programa SSRN Hrvatske i uklapa se u njegovu djelatnost.

Član 4.

Djelovanje je HFD, njegovih sekcija i aktiva javno.

Član 5.

Zaključci se donose na sjednicama Društva natpolovičnom većinom glasova, ako to nije drugačije određeno. Kvorum za održavanje sastanaka svih samoupravnih organa društva jest natpolovična većina članova pojedinog odbora.

II.

Ciljevi i zadaci

Član 6.

Kao konstitutivni element SSRN Hrvatske HFD ima zadatak da u skladu sa Statutom SSRNH djeluje u djelatnostima općega društvenog značenja, a specifični zadaci i ciljevi Društva jesu ovi:

- proučavanje na području filologije, tj. znanosti o jeziku i znanosti o književnosti
- organiziranje i okupljanje onih koji se bave problemima s područja hrvatskog jezika i književnosti ili stranih jezika i književnosti
- podizanje i organiziranje stručnog obrazovanja i znanstvene aktivnosti članova
- izdavanje periodičnih publikacija
- izdavanje stručnih i znanstvenih djela s područja filologije
- organiziranje stručnih predavanja
- natjecanje u poznavanju jezika
- osnivanje sekcija i aktiva
- organiziranje i održavanje znanstvenih skupova
- osnivanje knjižnica
- razvijanje jezične i književne kulture